

1^e bestuursrapportage 2023

0. Sociale voorzieningen

Hoe staan we ervoor

Een toelichting op de actuele ontwikkelingen met betrekking tot Huisvesting Urgente Doelgroepen wordt gegeven in de voorjaarsnota 2024-2027.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Huidige Indicator	Indicator per 01-01-2023	Huidige norm	Norm per 01-01-2023
Percentage personen tussen de 15 en 75 jaar met een baan (=netto participatiegraad)	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	> het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	> het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners

De indicatoren worden gewijzigd conform BBV-wetgeving.

Exploitatie

WWB-werkdeel (structureel nadeel van € 25.000,- op de lasten)

Ten opzichte van de begroting zijn de verwachte uitgaven vanaf 2023 € 25.000,- hoger dan geraamd. De cliënten van KempenPlus hebben meer begeleiding en trajecten nodig om eventuele uitstroom te realiseren. Daarnaast wijzigt de Participatiewet per 1 juli 2023 waarmee de ondersteuningsmogelijkheden bij het realiseren van een geschikte werkplek worden uitgebreid. De verwachting is dat dit tot hogere uitgaven leidt.

BUIG (incidenteel voordeel van € 79.948,- op de lasten)

Voorgesteld wordt om de begroting 2023 met € 79.948,- naar beneden bij te stellen en voor 2024 met € 27.348,-. Tevens wordt voorgesteld om de begroting voor 2025 met € 17.600,- naar boven bij te stellen. Enerzijds verwachten we dat in 2023 de lasten € 142.500,- hoger uitvallen dan geraamd; voor 2024 en verder € 195.100,-. Anderzijds verwachten we dat de rijksbijdrage in 2023 en 2024 € 222.448,- hoger is dan begroot, in 2025 € 177.500,- en in 2026 en 2027 € 195.100,-. De toename van de lasten wordt met name veroorzaakt door de verhoging van de uitkeringsbedragen als gevolg van de verhoging van het Wettelijk Minimumloon met ingang van 1 januari 2023. Het Wettelijk Minimumloon is de grondslag voor de hoogte van de uitkeringsbedragen. Door de verhoging van het Wettelijk Minimumloon neemt ook de hoogte van de loonkostensubsidie toe en de kosten van de werkplekken beschut werk.

Studietoeslag (structureel nadeel van € 15.000,- op de lasten)

Sinds 1 april 2022 kent de Participatiewet de Studietoeslag. Dit is een toeslag voor studenten die door een medische beperkingen niet kunnen werken naast hun studie. KempenPlus voert deze regeling uit. Voorgesteld wordt om voor 2023 en verder € 15.000,- in de begroting op te nemen.

BBZ (incidenteel nadeel van € 20.000,- op de lasten, incidenteel voordeel van € 20.000,- op de baten)

De verwachting is dat de inkomsten uit de terugbetalingen van Tozo-leningen met € 20.000,- naar boven kunnen worden bijgesteld. Deze inkomsten moeten we echter afdragen aan het rijk, waardoor naar rato niets wijzigt.

Leefgeld vluchtelingen (incidenteel nadeel van € 45.000,- op de lasten) , incidenteel voordeel van € 45.000,- op de baten)

Van rijkswege is een regeling leefgeld voor vluchtelingen uit de Oekraïne opengesteld. KempenPlus voert deze regeling voor de gemeente Eersel uit. Op basis van deze regeling ontvangen vluchtelingen maandelijks een bedrag voor voedsel, kleding en andere persoonlijke spullen. Voor 2023 is een bedrag geraamd van € 265.000,-. Voorgesteld wordt om dit bedrag met € 45.000,- te verhogen naar € 310.000,- en tevens ook voor 2024 een bedrag van € 310.000,- op te nemen. Vooralsnog wordt voorgesteld geen bedragen op te nemen voor 2025 en verder. Deze hogere uitgaven worden gedekt uit een specifieke rijksuitkering welke wordt geraamd in programma 3 op de post huisvesting vluchtelingen.

1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid

Hoe staan we ervoor?

Informatie over de actuele cijfers wachtlijsten jeugdhulp

Conform een eerdere toezegging ontvangt u hierbij de geactualiseerde stand van zaken met betrekking tot de wachtlijsten jeugdhulp.

Aantal unieke cliënten wachtend op ondersteuning 2^e halfjaar 2022/januari t/m april 2023

	2022						2023			
	juli	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
Ondersteuning Lot	8	10	12	11	15	19	18	14	16	12
Ondersteuning KTJ		3	3	1	1	1	1		1	

Lot = Lokaal ondersteuningsteam

KTJ = Kempenteam voor Jeugdhulp

Doorlooptijd in dagen (2023 t/m april)

	2020	2021	2022	2023
Periode tussen fase start melding - intake	24	26	32	12
Periode tussen fase intake – start ondersteuning	147	132	107	55
Aantal nieuwe meldingen	108	89	93	42

Informatie over de actuele cijfers wachtlijst hulp bij de huishouding

We hebben bij de Wmo te maken met twee momenten van doorloop:

1. Van melding door de inwoner voor ondersteuning tot het besluit op de aanvraag;
2. Van toekenning van ondersteuning tot levering van ondersteuning.

De doorlooptijd van melding tot besluit hulp bij het huishouden bedraagt momenteel maximaal 8 weken en valt daarmee binnen de wettelijke termijn.

Voor de gemeente Eersel zijn er 6 aanbieders gecontracteerd om hulp bij het huishouden uit te voeren. De aanbieders hebben echter te maken met personeelstekorten. Dit maakt dat de starttijd op dit moment variëren van 25 werkdagen tot meer dan 100 tot in het geheel geen plaatsingsmogelijkheden.

Hart van Steensel – transformatie kerkgebouw tot gemeenschapshuis

Er is een voorlopig ontwerp waar zowel de coalitie Hart van Steensel als de welstand- en monumentencommissie akkoord op heeft gegeven. Op basis van dit voorlopige ontwerp is er een bouwkostenraming gemaakt. Om de transformatie van de kerk tot gemeenschapshuis te kunnen realiseren is er extra budget nodig waarmee heeft de Raad in april 2023 ingestemd. Op dit moment zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart voor de aanbesteding. Insteek is om in Q1 2024 de start te maken met de transformatie van de kerk mits er geen bezwaren komen.

Exploitatie

Jeugdhulp begeleiding (structureel voordeel van € 138.000,- op de lasten)

Begeleiding is gericht op het oefenen en structureren van dagelijkse vaardigheden. Dit kan zowel bij enkelvoudige en meervoudige problematiek en vanuit ieders discipline.

Op basis van de uitgaven over 2022 is de prognose vanaf 2023 bijgesteld en vindt structureel vanaf 2023 een aframing plaats van € 138.000,-.

Jeugdhulp behandeling (structureel voordeel van € 185.000,- op de lasten)

Op basis van de uitgaven over 2022 is de prognose vanaf 2023 bijgesteld en vindt structureel vanaf 2023 een aframing plaats van € 185.000,-.

Jeugdhulp dagbesteding (structureel voordeel van € 15.000,- op de lasten)

Dit betreft dagbesteding, vervoersdiensten en jeugdhulp ambulant waar het gaat om dagbesteding en dagactiviteiten.

Op basis van de uitgaven over 2022 is de prognose vanaf 2023 bijgesteld en vindt structureel vanaf 2023 een aframing plaats van € 15.000,-.

Pleegzorg (structureel nadeel van € 26.000,- op de lasten)

Dit betreft een vorm van jeugdhulp waarbij een jongere (tijdelijk) wordt opgenomen in een pleeggezin en waarbij pleegkind, pleegouders en eigen ouders worden begeleid door een pleegzorgaanbieder.

Op basis van de uitgaven over 2022 is de prognose vanaf 2023 bijgesteld en vindt structureel vanaf 2023 een bijraming plaats van € 26.000,-.

Gezinsgericht (structureel nadeel van € 94.000,- op de lasten)

Het betreft hier jeugdhulp met verblijf. Op basis van concrete aantallen kinderen die aangewezen zijn op deze vorm van zorg is de prognose vanaf 2023 bijgesteld en vindt structureel vanaf 2023 een bijraming plaats van € 94.000,-.

Jeugdhulp met verblijf overig (structureel nadeel van € 33.000,- op de lasten)

Het betreft hier jeugdhulp waarbij de jongere verblijft op een accommodatie van de jeugdhulpaanbieder, veelal in een groep met andere jongeren. Hieronder vallen ook begeleid wonen en kamertraining.

Op basis van de uitgaven over 2022 is de prognose vanaf 2023 bijgesteld en vindt structureel vanaf 2023 een bijraming plaats van € 33.000,-.

Jeugdbescherming (structureel voordeel van € 29.432,- op de lasten)

Hieronder valt jeugdhulp met verblijf waarbij justitie is betrokken. Op basis van de uitgaven over 2022 is de prognose vanaf 2023 bijgesteld en vindt structureel vanaf 2023 een aframing plaats van € 29.432,-.

Jeugdzorg crisis/LTA/GGZ zonder verblijf (structureel voordeel van € 35.000,- op de lasten)

Dit betreft jeugdhulp dat vanwege een crisissituatie thuis of bij een aanbieder wordt verleend en valt onder het Landelijk Transitiearrangement (LTA) en GGZ behandeling waarbij sprake is van een opname.

Op basis van de uitgaven over 2022 is de prognose vanaf 2023 bijgesteld en vindt structureel vanaf 2023 een aframing plaats van € 35.000,-.

Tweetal kleinere posten (structureel nadeel van € 3.748,- op de lasten, omwille van aansluiting met de cijfers van maatschappelijke dienstverlening)

Voor wat betreft de posten Jeugdreclassering en Veilig thuis vinden structureel vanaf 2023 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting, respectievelijk een aframing van € 1.666,- en een bijraming van € 5.414,- plaats.

WMO Huishoudelijke verzorging (ZIN) (structureel nadeel van € 60.000,- op de lasten)

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zijn de verwachte uitgaven hulp bij het huishouden – zorg in natura voor 2023 en volgende jaren € 60.000,- hoger dan geraamd. De toename (sinds de introductie van het abonnementstarief per 1 januari 2019) van het aantal aanvragen hulp bij het huishouden is nog niet tot stilstand gekomen, hetgeen jaarlijks ook hogere uitgaven met zich meebrengt. Naar verwachting wordt het abonnementstarief voor hulp bij het huishouden per 1 januari 2025 afgeschaft.

WMO Woonvoorzieningen (structureel nadeel van € 10.000,- op de lasten, incidenteel nadeel van € 60.000,- op de lasten)

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zijn de verwachte uitgaven in 2023 € 60.000,- hoger dan begroot. Voor 2024 tot en met 2026 zijn de verwachte uitgaven € 10.000 hoger dan oorspronkelijk begroot. Voor woonvoorzieningen geldt dat pas als er sprake is van een feitelijke melding/aanvraag voor deze voorziening de lasten incidenteel worden verwerkt in de begroting. Er wordt enerzijds rekening gehouden met een concrete woningaanpassing. Daarnaast zijn de prijzen per 1 januari 2023 met 14,5% geïndexeerd, hetgeen structureel doorwerkt in de begroting.

WMO Rolstoelvoorzieningen (structureel nadeel van € 20.000,- op de lasten)

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zijn de verwachte uitgaven voor rolstoelvoorzieningen voor 2023 en volgende jaren € 20.000,- hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de prijzen per 1 januari 2023 met 14,5% zijn geïndexeerd.

WMO Vervoersvoorzieningen (structureel nadeel van € 35.000,- op de lasten)

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zijn de verwachte uitgaven voor vervoersvoorzieningen voor 2023 en volgende jaren € 35.000,- hoger dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat de prijzen per 1 januari 2023 met 14,5% zijn geïndexeerd.

Zorggerelateerde welzijnsvoorzieningen (structureel nadeel van € 8.969,- op de lasten)

Onderdelen van de uitvoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg zijn ondergebracht bij de GGD Brabant Zuidoost. Het betreft het opvangen en doorgeleiden van meldingen en het voeren van onderzoek naar aanleiding van een melding. De uitgaven voor 2023 worden geraamd op € 12.469,- en kunnen tot een bedrag van € 11.000,- worden gedekt uit de stelpost Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg die structureel in de begroting is opgenomen. Voorgesteld wordt om deze stelpost voor 2023 met een bedrag van € 11.000,- af te ramen en de post "Zorggerelateerde welzijnsvoorzieningen" met €12.469,- te verhogen. Daarnaast wordt voorgesteld om de pilot wijk GGZ'er vanaf 2023 te continueren. Voor Eersel worden deze kosten geraamd op € 27.500,-. Op de stelpost wijkteams resteert vanaf 2023 nog € 20.000,-, welke ingezet kan worden voor deze extra structurele lasten. Het resterende bedrag van € 7.500,- wordt ten laste van het begrotingssaldo gebracht.

Overige maatwerkarrangementen en Begeleiding WMO (budgettair neutraal)

Als gevolg van een wijziging in het Besluit Begroting en Verantwoording met betrekking tot taakvelden, vindt er een verschuiving plaats tussen de begrotingsposten Overige maatwerkarrangementen en Begeleiding WMO. Deze mutaties zijn budgettair neutraal. Het betreft een uitsplitsing van een bestaand taakveld.

2. Onderwijs en educatie

Hoe staan we ervoor?

Leerlingenvervoer

De verwachting is dat er binnen onze groeiende gemeente eerder meer dan minder kinderen gebruik gaan maken van het leerlingenvervoer. Door het hoge aantal aanmeldingen voor speciaal en speciaal voortgezet onderwijs is het niet altijd meer mogelijk om kinderen op de *dichtstbijzijnde* passende school te plaatsen. Daardoor worden ritten langer en zijn de combinatiemogelijkheden met andere leerlingen in de taxi's complexer. Beide redenen zorgen voor een toename in de vervoerskosten. Daarnaast zorgt het toenemende aantal arbeidsmigranten en kenniswerkers in onze regio voor een groei van het speciaal onderwijs, waardoor ook het leerlingenvervoer toeneemt.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Huidige Indicator	Indicator per 01-01-2023	Huidige norm	Norm per 01-01-2023
Absoluut verzuim (bij absoluut verzuim is een leerling niet ingeschreven op school)	Absoluut verzuim per 1.000 inwoners (bij absoluut verzuim is een leerling niet ingeschreven op school)	< het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	< het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
Relatief verzuim (bij relatief verzuim is een leerling ongeoorloofd afwezig)	Relatief verzuim per 1.000 inwoners (bij relatief verzuim is een leerling ongeoorloofd afwezig)	< het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	< het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners

De indicatoren worden gewijzigd conform BBV-wetgeving.

Exploitatie

Overige voorziening openbaar onderwijs (incidenteel nadeel van € 21.000,- op de lasten, structureel voordeel van € 1.500,- op de baten)

Nummereen huurt ruimtes in OBS 't Busseltje in Eersel voor kinderopvang en BSO. Door Nummereen is aangegeven en aangetoond met metingen dat de ruimtes bij hoge buitentemperaturen warmer worden dan de temperatuur waar Nummereen naar streeft (± 24 graden maximaal). De verklaring hiervoor is te vinden in de dakopbouw met zuidelijke oriëntatie (zorgt voor zoninval) en de toepassing van een houten balklaag dakconstructie. De oplossing hiervoor is het installeren van koelinstallaties (airco's). De totale kosten hiervan zijn geraamd op circa € 21.000,-. Nummereen is bereid dit in termijnen terug te betalen. Voorgesteld wordt om een budget van € 21.000,- beschikbaar te stellen voor uitvoeren van de bovengenoemde werkzaamheden en de geraamde huurinkomsten te verhogen met € 1.500,- per jaar.

Leerlingenvervoer (structureel nadeel van € 74.000,- op de lasten)

In opdracht van Sociaal Fonds Mobiliteit heeft Panteia berekend dat de NEA-index voor het zorg- en taxivervoer in 2023 uitkomt op 13,7%. De twee belangrijkste ontwikkelingen die meewegen zijn de stijging van de cao-lonen met 8% per 1 januari 2023 waardoor de kostenontwikkeling in totaal op 6,8% voor 2023 uitkomt, en de enorme stijging van de brandstofkosten in 2022 waardoor er een correctie van 6,9% wordt doorgevoerd voor het volgende jaar.

Het huidige taxibedrijf verzorgt vanaf schooljaar 2022-2023 het leerlingenvervoer voor onze gemeente. Zij hebben via Bizob aangegeven deze NEA indexering vanaf 01-01-2023 toe te gaan passen op de ritfacturatie. Contractueel zijn zij daartoe ook bevoegd.

Pas als alle in- en uitschrijvingen voor het leerlingenvervoer voor schooljaar 2023-2024 bekend zijn, rond juni 2023, kan een nauwkeurigere inschatting gemaakt worden van de kosten voor het leerlingenvervoer voor het resterende deel van 2023 (september-december).

Volwasseneducatie (incidenteel nadeel van € 18.800,- op de lasten)

De pilot inzake digitaalhuis loopt tot en met 2023. De kosten voor 2023 ad € 18.800,- zijn per abuis niet in de begroting 2023 verwerkt. Om deze reden vindt er nu deze technische correctie plaats.

3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Hoe staan we ervoor?

De gemeente Eersel wil invulling geven aan de woningbouwopgave voor haar kernen door voldoende woningaanbod te realiseren die voldoet aan de woningbehoefte, in een frequent afzettempo. Dit is op dit moment de stand van zaken:

Duizel-Noord

In het 2^e kwartaal van 2023 start de bouw van de circa 50 woningen die in de loop van 2024 opgeleverd worden. Aansluitend wordt het terrein woonrijp gemaakt. Nog niet alle woningen zijn verkocht.

Boterbochten III

Het gebiedsconcept van de wijk Boterbochten III in Steensel is in het 1^e kwartaal 2023 in de gemeenteraad vastgesteld. In het 4^e kwartaal van 2023 wordt het ontwerp bestemmingsplan voor circa 40 woningen ter inzage gelegd.

Postels Huufke

In het 3^e kwartaal van 2023 start de bouw van de circa 50 woningen in de wijk Postels Huufke in Vessem die in de loop van 2024 opgeleverd worden. Aansluitend wordt het terrein woonrijp gemaakt. Nog niet alle woningen zijn verkocht.

Koemeersdijk 2^e fase

In het 2^e kwartaal van 2023 start de bouw van de woningen in de wijk Koemeersdijk in Wintelre die in de loop van 2024 opgeleverd worden. Aansluitend wordt het terrein woonrijp gemaakt. Nog niet alle woningen zijn verkocht.

Eikenburg

Het voormalige Vierspan/Bolle Jan op de hoek Dijk/Eikenburg in Eersel is getransformeerd naar 10 appartementen. In het 2^e kwartaal van 2023 is het gebouw opgeleverd.

Rosheuvel Eersel

In het 1^e kwartaal van 2023 is gestart met de bouw van de 28 woningen die in de loop van 2024 opgeleverd worden. Aansluitend wordt het terrein woonrijp gemaakt.

Nieuwstraat 100, Eersel

Het ontwerp bestemmingsplan voor de bouw van circa 20 zorgappartementen heeft in het 1^e kwartaal van 2023 ter inzage gelegen. In het 3^e kwartaal wordt het bestemmingsplan in de gemeenteraad behandeld. Start bouw is voorzien eind 2023/begin 2024.

Veldhoek

Het gebiedsconcept van de wijk Veldhoek (Eersel-Zuid) is in het 1^e kwartaal 2023 in de gemeenteraad vastgesteld. Eind 2023/begin 2024 wordt het ontwerp bestemmingsplan/omgevingsplan voor de bouw van circa 175 woningen ter inzage gelegd.

Nardushoek

Het gebiedsconcept van de wijk Nardushoek in Knegsel is in het 1^e kwartaal 2022 in de gemeenteraad vastgesteld. De onderhandelingen over de grondaankopen en het uitvoeren van archeologisch onderzoek heeft langer geduurd dan gepland. Eind 2023/begin 2024 wordt het ontwerp bestemmingsplan/omgevingsplan voor de bouw van circa 40 woningen ter inzage gelegd.

Vessem Noord

In het 1^e kwartaal is de grondaankoop afgerond. In het 2^e en 3^e kwartaal wordt het omgevingsdialoog gevoerd. Besluitvorming over het gebiedsconcept voor de bouw van circa 180 woningen is voorzien voor het 4^e kwartaal van 2023. In 2024 wordt de ruimtelijke procedure doorlopen.

Lindeplein

Het wijzigingsplan voor de wijziging van de voormalige supermarkt tot 11 appartementen aan de Lindestraat in Eersel is in het 1^e kwartaal van 2023 vastgesteld. Start bouw is voorzien in de loop van 2023.

Wintermans (STG)

In het 1e kwartaal van 2023 zijn de gesprekken gestart met de ontwikkelaar voor de locatie Wintermans in Eersel (voormalige STG-sigarenfabriek). Besluitvorming over het gebiedsconcept voor de bouw van 250 à 300 woningen is voorzien voor het 4e kwartaal van 2023. In 2024 wordt de ruimtelijke procedure doorlopen. Start bouw is voorzien voor 2025.

Exploitatie

Kwaliteitsverbetering buitengebied (incidenteel nadeel van € 230.000,- op de lasten, incidenteel voordeel van € 230.000,- op de baten)

In 2022 zijn nog een aantal ruimte-voor-ruimte titels afgenomen in de gemeente Eersel. De gemeente is hier in februari dit jaar over geïnformeerd. Deze extra titels leveren een extra bijdrage ad € 230.000,- voor de gemeente Eersel. Conform uw eerder genomen raadsbesluit worden deze middelen toegevoegd aan de bestemmingsreserve kwaliteitsverbetering buitengebied. Uit deze reserve worden, voor zover toereikend, de kosten voor het plan bos en boom en de pilot sloop overtollige bebouwing buitengebied gehaald.

Groenbeheer binnen de kom (structureel nadeel van € 170.000,- op de lasten)

Het onderhoud van groen binnen de kernen van Eersel wordt uitgevoerd door het participatiebedrijf KempenPlus, met uitzondering van de kernen Vessem en Wintelre. Om diverse redenen zijn de prijzen van het groenonderhoud voor de participerende gemeenten in KempenPlus al jaren niet geïndexeerd. Tekorten die hierdoor ontstonden op de begroting van KempenPlus werden dan gecompenseerd door een hogere gemeentelijke bijdragen in de algemene kosten. Om betere transparantie te krijgen heeft het bestuur van KempenPlus na consultatie met de vier deelnemende gemeenten besloten om te gaan verrekenen op basis van marktconforme tarieven en actuele beheergegevens per gemeente. Medio april loopt nog een discussie over de hoogte van deze tarieven. Op basis van onze eigen aanbesteding voor Vessem en Wintelre komen wij uit op lagere marktconformiteit dan KempenPlus. Gemeente Eersel maakt nu een eigen analyse over het groen en de onderhoudskosten KempenPlus in de vier deelnemende Kempengemeenten. Dit doen wij in nauw overleg met onze burens. Deze analyse is medio mei gereed, waarna wij deze met hen zullen bespreken om tot een gezamenlijke conclusie te komen. Het onderhoud 2023 wordt nog steeds uitgevoerd door KempenPlus, maar voorlopig op basis van voorschotten. Deze zullen we later dit jaar verrekenen. Vooralsnog rekenen wij op een structurele kostenverhoging van € 170.000,-.

Pilot wildcrossen (incidenteel voordeel van € 23.000,- op de lasten in 2023)

We hebben in de 2^e berap 2022 aangegeven dat het proces van aanstelling van boa's domein 2 via Dienst Justis ongeveer 4-5 maanden in beslag zou nemen. De insteek was op dat moment toch alvast op 1 oktober 2022 te starten. Daarvoor hebben we eind augustus/begin september ook de eerste voorbereidingen getroffen. Pas begin oktober ontvingen wij de conceptovereenkomst en het concept convenant. Helaas voldeden deze inhoudelijk niet aan onze verwachtingen.

Daarbij bleek dat Staatsbosbeheer was uitgegaan van een budget van € 200.000,- per jaar in plaats van voor het gehele project. Dit heeft helaas tot verdere vertraging geleid en daarom is er in november een nieuw gesprek gepland met Staatsbosbeheer om het met hen te hebben over de ontstane situatie en te bespreken hoe deze is op te lossen.

Inmiddels is de overeenkomst van Staatsbosbeheer ontvangen deze gaat in per 1 mei 2023 voor een periode van twee jaar, (8 maanden in 2023, 12 maanden in 2024 en 4 maanden in 2025). De middelen die nodig zijn, bedragen ca. € 140.000,- per jaar. Ten opzichte van de begroting 2023 komt dat neer op de volgende bijstelling:

Bij te stellen bedragen:

	2023	2024	2025
Oorspronkelijk begroot	115.000	65.000	15.000
Bijstelling 1^e berap	- 23.000	75.000	32.000
Totale kosten	€ 92.000	€ 140.000	€ 47.000

Uitvoering woonbeleid (budgettair neutraal)

De Wet goed verhuurderschap treedt op 1 juli 2023 in werking. Met deze wet kunnen ongewenste verhuurpraktijken tegengaan en woningzoekenden, huurders en arbeidsmigranten beschermd. De wet introduceert verschillende instrumenten, waaronder (basis)normen voor goed verhuurderschap, de bevoegdheid om verhuurdvergunningen te introduceren en de mogelijkheid voor gemeenten om het beheer van een woning over te nemen. Als gemeente moeten we lokale wetgeving voorbereiden.

Daarnaast monitoren we diverse woonthema's, zoals de toewijzing van woningen aan inwoners uit de eigen gemeente en de verkoop van woningen aan investeerders. Deze thema's komen ook terug in de nieuwe wet. Voor de monitoring maken we kosten, zoals de aankoop van data bij het Kadaster en de verwerking van gegevens door een externe deskundige.

We krijgen er een aantal wettelijke taken bij, zoals hierboven omschreven. Voor deze extra taken ontvangen we structureel afgerond € 20.000,- uit het gemeentefonds. De verwachte kosten voor de gemeente Eersel bedragen structureel € 5.000,- per jaar. Hiernaast wordt voor de implementatie voor de jaren 2024 en 2025 respectievelijk €15.000 en €10.000,- gevraagd. Hiermee zijn de rijksmiddelen toereikend.

Leefgeld vluchtelingen (incidenteel voordeel van € 45.000,- op de baten)

De hogere uitgaven voor leefgeld vluchtelingen worden gedekt uit een specifieke rijksuitkering. Deze is verantwoord in programma 3, omdat de uitkering een bijdragen voor huisvesting bevat. De uitgaven voor leefgeld in 2023 en 2024 zijn verantwoord in programma 0.

4. Milieu

Hoe staan we ervoor?

Stikstof

Vanaf 1 maart 2023 heeft Gedeputeerde Staten (hierna: GS) van de provincie een vergunningenstop opgelegd voor aanvragen in het kader van de Wet natuurbescherming met negatieve stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden.

Dit naar aanleiding van onderzoek (natuurdoelanalyse) in 15 Brabantse Natura 2000-gebieden. De uitkomsten van de natuurdoelanalyse laten een dermate verslechterend beeld zien van de natuur dat GS hebben besloten een vergunningenstop af te kondigen. De provincie is het bevoegde gezag voor de Wet natuurbescherming.

Gevolgen voor vergunningverlening

De verslechtering van de staat van de natuur heeft tot gevolg dat de vergunningverlening voor aanvragen met negatieve stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden voorlopig stil ligt. Dit geldt ook voor aanvragen op basis van extern salderen (stikstof van elders gebruiken om te compenseren). Of een vergunningaanvraag gevolgen heeft voor Natura 2000-gebieden moet worden aangetoond met een Aerius (stikstof) berekening. Toetsing van een vergunningaanvraag aan de Wet natuurbescherming wordt namens de provincie door de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) uitgevoerd.

Wanneer vergunningverlening weer op gang komt is op dit moment niet aan te geven. In een brief van de provincie wordt gesteld dat vergunningverlening stil ligt totdat aanvullende maatregelen geborgd en de effecten ervan voldoende zeker zijn. Tot die tijd wordt geen enkele toename van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden geaccepteerd.

Gevolgen voor sectoren

De stikstofproblematiek heeft gevolgen voor projecten in allerlei sectoren. Denk aan infrastructuur, industrie, (woning)bouw, verduurzaming, landbouw en evenementen.

Bij evenementen moet de initiatiefnemer rechtstreeks toestemming vragen (en krijgen) bij de provincie. De Wet natuurbescherming is geen toetsingsgrond voor de gemeente.

Gevolgen voor projecten van de gemeente

De vergunningenstop van de provincie kan ook gevolgen hebben voor de gemeente. Zo moet bij infrastructurele werken (aanleg/reconstructie) via een Aerius berekening aangetoond kunnen worden dat er geen negatieve stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden optreden. Als er sprake is van een toename kan het project voorlopig niet uitgevoerd worden. Ook hier is de provincie de toetsende instantie. We zijn de impact op projecten van de gemeente en vergunningaanvragen van derden in kaart aan het brengen. De lengte van de vergunningenstop bij de provincie is bepalend voor de impact.

Tot slot

Projecten waarbij geen sprake is van een (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden kunnen wel worden uitgevoerd.

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Huidige Indicator	Indicator per 01-01-2023	Huidige norm	Norm per 01-01-2023
Geen	Hernieuwbare elektriciteit in %	Geen	> het gemiddelde van gemeenten > 25.000 inwoners

De indicatoren worden gewijzigd conform BBV-wetgeving.

Exploitatie

Onderhoud riolering (incidenteel nadeel van € 282.500,- op de lasten, incidenteel voordeel van € 282.500,- op de baten)

Kosten voor het onderhoud van de riolering zijn hoger dan aanvankelijk begroot vanwege:

- Uitbreiding van het grondwatermeetnet, zoals opgenomen in het vGRP 2023-2027. Hierdoor worden de advieskosten verhoogd met € 49.500,-.
- Het uitvoeren van rioolreparaties van de inspectiejaren 2020, 2021 en 2022. De kosten hiervoor worden begroot op € 200.000,-. Er is hiervoor in 2023 € 50.000,- begroot voor reparaties aan de riolering. Hierdoor worden de kosten voor algemeen onderhoud € 150.000,- hoger dan verwacht.
- Hoge kosten voor het onderhoud van de drukriolering als gevolg uitval door ouderdom.

Investerings

KCA depot (verhogen van het krediet met € 20.000,-)

Het KCA depot op de milieustraat is versleten en voldoet niet meer aan wet- en regelgeving. Om dit te vervangen is in 2021 in de begroting € 115.000,- excl. BTW opgenomen. We hebben echter gewacht met het vervangen, omdat we misschien over gingen naar een gezamenlijk grondstoffencentrum De Kempen. Dat gezamenlijke project gaat niet door en om die reden blijft de milieustraat op de bestaande locatie.

Door de inflatie van de afgelopen jaren, is er meer benodigd dan waar we rekening mee hebben gehouden in de begroting 2021. De werkelijk kosten voor levering en plaatsing van het KCA depot zijn € 135.000,- excl. BTW. Door met name de prijsstijgingen van beton is er een tekort van € 20.000,- ontstaan. Hiervoor wordt een aanvullend krediet gevraagd, waarvan de kapitaallasten ten laste van de exploitatie worden gebracht. De dekking komt uit de voorziening voor afval.

Reconstructie Kerkstraat riool (verhogen van het krediet met € 38.000,-)

Herinrichting Carquefouplein riool (verhogen van het krediet met € 15.000,-)

Deze projecten worden gelijktijdig gestart/uitgevoerd met het onderhoud van de weg, zie hiervoor programma 6. Deze totale projectkosten zijn sinds de oorspronkelijke raming gestegen met € 152.000,-. Dit ten gevolge van algehele kostenstijgingen en uitbreiding van de scope van het project. Het aanliggende deel van de Willibrorduslaan is toegevoegd, de kruising Willibrorduslaan/Bergeijksedijk/Schadewijkstraat en de herinrichting van het Kerkpad. In het Kerkpad wordt een regenwaterriool aangelegd om de grote wateroverlast in de gebroeders Hoeksstraat op te lossen (GRP 2023-2027). Per saldo betekent dit voor riolering een kostenverhoging € 53.000,-.

5. Veiligheid

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Huidige Indicator	Indicator per 01-01-2023	Huidige norm	Norm per 01-01-2023
Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 jongeren	< het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	< het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners

De indicatoren worden gewijzigd conform BBV-wetgeving.

Exploitatie

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

6. Verkeer en vervoer

Hoe staan we ervoor?

Steensel weer één Dorp

De kern van Steensel krijgt een nieuwe inrichting. We maken van Steensel weer één dorp door Steensel noord en Steensel zuid met elkaar te verbinden.

Het project wordt in 3 fases integraal uitgevoerd waarbij het riool, de verharding en het groen tegelijkertijd wordt vervangen.

Fase 1 (Steensel Zuid) en Fase 2 (Steensel Noord) zijn inmiddels gereed. De participatiefase van Fase 3 (herinrichting Eindhovenseweg) is recent afgesloten, het ontwerp is nu gereed.

In mei 2023 vindt de besluitvorming plaats door de gemeenteraad. In het najaar volgt een aanbestedingstraject i.s.m. BIZOB en selecteren we een aannemer. In de periode 2024-2025 worden de werkzaamheden uitgevoerd.

Exploitatie

Overige verkeersvoorzieningen (incidenteel nadeel van € 70.000,- op de lasten, incidenteel voordeel van € 70.000,- op de baten)

Voor de jaarlijkse bijdrage aan regionale proces- en coördinatiekosten voor de uitvoering van de bereikbaarheidsagenda is een bedrag opgenomen in deze exploitatie van € 30.000,-.

De wethouder van Eersel is voorzitter is geworden van de stuurgroep en bestuurlijk afgevaardigde van de Kempen in de regionale overleggen. Hiervoor heeft de gemeente extra ondersteuning ingehuurd, welke via de MRE worden vergoed. De totale uitgave voor deze jaarlijkse bijdrage is hierdoor toegenomen met € 70.000,-. Deze extra uitgaven zijn voor Eersel zeer beperkt. Deze extra kosten worden verdeeld over alle MRE-deelnemers en daardoor is het Eerselse aandeel hiervan zeer beperkt.

Dagelijks beheer wegen; onderhoud elementenverharding (structureel nadeel € 40.000,- op de lasten)

Wij kiezen er voor om planmatig onderhoud aan wegen binnen de bebouwde kom samen te laten vallen met rioleringswerken. Dit is kostenefficiënter; "werk met werk". De technische levensduur van riolering is echter 20 jaar langer dan die van wegen. Het is dus logisch dat de kwaliteit van wegen langzamerhand omlaag gaat en dat wij jaarlijks steeds meer moeten repareren c.q. gedeeltelijk herstraten. De kosten voor het dagelijks onderhoud elementenverhardingen stijgen hierdoor gestaag. Naast het werk dat door de buitendienst wordt gedaan, laten wij ook steeds meer dagelijks onderhoud uitvoeren door aannemers. M.i.v. 2023 verwachten wij € 40.000,- structureel meer te moeten uitbesteden.

Onderhoud Openbare Verlichting (structureel nadeel van € 17.500,- op de lasten)

Op basis van het meerjarig onderhoudsbestek heeft de aannemer recht op een jaarlijkse indexering. Deze is gebaseerd op CBS-indexcijfers. Ten opzichte van de begrootte bedragen 2022 stijgen de kosten voor onderhoud Openbare Verlichting m.i.v. 2023 structureel met € 17.500,-.

Onkruidbestrijding op verhardingen (structureel nadeel van € 57.000,- op de lasten)

Op basis van het meerjarig onderhoudsbestek heeft de aannemer recht op een jaarlijkse indexering. Deze is gebaseerd op CBS-indexcijfers. Ten opzichte van de begrootte bedragen 2022 stijgen de kosten voor onkruid bestrijding op verhardingen m.i.v. 2023 structureel met € 57.000,-.

Verdiepen sloten (incidenteel nadeel van € 20.000,- op de lasten)

Jaarlijks besteden wij ± € 15.000,- aan het verdiepen van sloten welke langzamerhand ondiep zijn geworden. Wij hebben ons de laatste jaren voornamelijk gericht op het verdiepen van de sloten om voldoende berging te krijgen en te houden. Ongehinderde waterafvoer was in afgelopen droge jaren niet onze eerste prioriteit; wij willen liever het water vasthouden. Deze winter was uitzonderlijk nat. Ongehinderde waterafvoer werd in één keer wel belangrijk. We hebben daarom in januari 2023 op vele plaatsen duikers moeten reinigen/doorspuiten. Bij elkaar vier weken werk met een grote rioolcombi en twee medewerkers. De extra kosten hiervan bedragen € 20.000,- éénmalig.

Investerings

Vorbereiding fietsvoorziening Buivensedreef (verhogen van het krediet met € 75.000,-)

De voorbereidingen van het fietspad Buivensedreef zijn gestart. Het voorbereidingskrediet is gebaseerd op de aanleg van een éézijdig vrij liggend fietspad. De vraagstelling is inmiddels gecompliceerder geworden. Er moet een oplossing worden bedacht voor het tracé van dit fietspad en van de rijbaan bij de hondenkennel op de hoek Duiselseweg/ Buivensedreef/ Eerselseweg. Ook ligt er een relatie met het fietspad Duiselseweg en het toegenomen autoverkeer tussen Knegsel en Meerheide. Dit vraagt meer tijd en onderzoek. De meer-kosten hiervoor schatten wij in op € 75.000,- in 2023.

Vorbereiding aanleg fietspad Nedermlen -Turfweg (Veldhoven) (verhogen van het krediet met € 60.000,-)

In de achtereenvolgende begrotingen van 2021, 2022, 2023 staan in het MIP een drietal fietspaden opgenomen zuidelijk van Steensel en noordelijk van het beekdal van de Run:

1. Opwaarderen fietspad Zandstraat (ged. Nedermlen - Steensel); 50% cofinanciering grenscorridor N69 (2025)
2. Aanleg fietspad Nedermlen - Turfweg (Veldhoven); 50% cofinanciering grenscorridor N69 (2024)
3. Rehabilitatie fietspad Zandstraat (ged. Nedermlen - Run); 100% kosten Eersel (2024)

Doordat bovenstaande projecten 1 en 2 al sinds 2012 regionaal beleidsmatig worden geambieerd en sinds 2021 zijn opgenomen in de achtereenvolgende MIP's van de gemeente Eersel hebben deze een B-prioriteit (beleidsmatig). Dit wil zeggen dat bovenstaande kredieten nog niet formeel zijn vastgesteld.

Op de locatie van het fietspad Nedermlen – Turfweg ligt al een zandpad met een verkeersbestemming. Dit nieuwe fietspad is een prachtige aanvulling op het toeristisch fietspadennetwerk. Ook aantrekkelijk voor woon-/werkverkeer tussen Eersel-Zuid en Eindhoven. In het kader van het project "grenscorridor N69" kunnen wij hiervoor nog 50% subsidie krijgen. Hiervoor hebben we in 2022 al cofinancieringsverklaringen aan de Provincie afgegeven. Vanuit deze subsidiegever wordt nu aangedrongen op snelle aanleg, omdat dit soort projectsubsidies intern onder steeds grotere druk komen. Wij zijn daarop (ambtelijk) in overleg gegaan met Veldhoven. Ook daar onderschrijven zij de meerwaarde van deze fietsroute en trekken graag met ons op.

Vóór 1 juli 2023 moeten wij de projectplannen bij de provincie hebben ingediend. Om de 50% subsidie niet mis te lopen zijn wij de voorbereiding gestart. Hiervoor vragen wij nu een separaat voorbereidingskrediet van € 60.000,-. De financiële consequentie bij het ter beschikking stellen van dit voorbereidingskrediet is dat bovenstaande projecten in de voorjaarsnota formeel vastgesteld moeten worden.

Vorbereiding looproute mensen met beperking Markt/Hint (verhogen van het krediet met € 75.000,- in 2023, verlagen van het krediet met € 75.000,- in 2024)

In oktober 2024 willen we starten met het groot onderhoud aan de Markt en de Hint, inclusief de aanleg van de looproute voor minder validen. Onderdeel daarvan is het in drie fasen vervangen van de bomen. Deze zijn aan het einde van hun levensduur. We hebben al een aantal moeten kappen, één is omgewaaid en we hebben de toppen uit alle bomen gezaagd om de kans op meer omvallende bomen door windvang te verkleinen. In 2024 vervangen we eerst aan de oostzijde, 5 jaar later de westzijde en op het laatst in het midden van de Markt. Dit is een project met een doorlooptijd van ongeveer 10 jaar. Deze nieuwe bomen moeten dan tot de volgende eeuwwisseling kunnen blijven staan. Om te zorgen dat we over de hele doorlooptijd van het project bomen met een gelijke maat kunnen planten, hebben we 140 bomen met een forse maat aangekocht. Deze planten we nu op een tijdelijke kwekerij op eigen grond. Hier krijgen ze de noodzakelijke begeleidingssnoei. De kosten van de aanschaf (€ 75.000,-) waren voor 2023 nog niet voorzien. Daarom is de aanschaf geboekt op het voorbereidingskrediet. Het krediet wordt met € 75.000,- verhoogd, welke gedekt wordt uit de onderhoudsvoorziening. Het uitvoeringskrediet in het MIP 2024-2027 hebben wij via de voorjaarsnota met eenzelfde bedrag verlaagd.

Rode fietsstrook Rouwven 2022 (verhogen van het krediet met € 45.808,-, evenals de baten)

Voor dit project is een subsidie ontvangen van € 45.808,-, omdat de maatregelen (rode fietsstroken en verkeersremmende maatregelen) bijdragen aan de verkeersveiligheid.

De kosten voor het project vallen hoger uit door de toegenomen kosten van met name het asfalt. Voorgesteld wordt om het krediet voor zowel de inkomsten- als de uitgavenkant te verhogen. Per saldo betekent dit een budget neutrale verhoging van het krediet.

Rode fietsstroken Oirschotsedijk 2022 (verhogen van het krediet met € 46.885,-, evenals de baten)

Voor dit project is een subsidie ontvangen van € 46.885,-, omdat de maatregelen (rode fietsstroken en verkeersremmende maatregelen) bijdragen aan de verkeersveiligheid.

De kosten voor het project vallen hoger uit door de toegenomen kosten van met name het asfalt. Voorgesteld wordt om het krediet voor zowel de inkomsten- als de uitgavenkant te verhogen. Per saldo betekent dit een budget neutrale verhoging van het krediet.

Maatregelen verkeersveiligheid (2021) (verhogen van de baten van het krediet met € 7.212,-)

Voor dit project is een subsidie ontvangen van € 7.212,-, omdat de maatregelen (verkeersremmende maatregelen) bijdragen aan de verkeersveiligheid.

Dit bedrag is niet nodig voor het project. Voorgesteld wordt om het krediet voor de inkomstenkant te verhogen. De uitgavenkant hoeft niet verhoogd te worden.

Herinrichting Hazenstraat (verhogen met € 136.344,- van het krediet, evenals de baten)

De voorbereiding van dit project loopt inmiddels 2 jaar. Het is de bedoeling om het werk na de zomervakantie 2023 te starten. Tijdens de voorbereiding bleek dat we het regenwater niet via het straatprofiel en de berm sloten kunnen afvoeren, maar dat een extra riool moet worden gelegd. Samen met de inflatie lopen de kosten hierdoor op. Omdat we nog geen geactualiseerde besteksraming hebben, kunnen we nog niet precies aangeven hoeveel.

Voor dit project hebben onlangs is een subsidie ontvangen van € 136.344,-, omdat de maatregelen (nieuwe inrichting met verkeersremmende maatregelen) bijdragen aan de verkeersveiligheid. Voorgesteld wordt om het krediet voor zowel de inkomsten- als de uitgavenkant te verhogen. Voor dit moment betekent dit een budget neutrale verhoging van het krediet. Indien noodzakelijk rapporteren we opnieuw bij de 2^e berap 2023.

Reconstructie Kerkstraat wegen (verhogen van het krediet met € 25.000,-)**Herinrichting Carquefouplein wegen 2021 (verhogen van het krediet met € 74.000,-)**

Deze projecten worden gelijktijdig gestart/uitgevoerd met het onderhoud van de riolering, zie hiervoor programma 4. Deze totale projectkosten zijn sinds de oorspronkelijke raming gestegen met € 152.000,-. Dit ten gevolge van algehele kostenstijgingen en uitbreiding van de scope van het project. Het aanliggende deel van de Willibrorduslaan is toegevoegd, de kruising Willibrorduslaan/Bergeijksedijk/Schadewijkstraat en de herinrichting van het Kerkpad. In het Kerkpad wordt een regenwaterriool aangelegd om de grote wateroverlast in de gebroeders Hoeksstraat op te lossen (GRP 2023-2027). Per saldo betekent dit voor wegen een kostenverhoging € 99.000,-, waarvan de kapitaallasten volledig gedekt kunnen worden uit de dekkingsreserve rehabilitatie wegen.

7. Cultuur, sport en recreatie

Hoe staan we ervoor?

Zwembad Eersel

Per raadsbesluit van 27 september 2022 is besloten tot de bouw van een nieuw zwembad. Tijdens de raadsvergadering is de configuratie (incl. opties) vastgesteld, Eersel-West kwadrant 4 aangemerkt als locatie en zijn de financiële middelen beschikbaar gesteld.

De planning is om het zwembad gebruiksklaar te hebben in het 1^e kwartaal 2026, zie onderstaand de stand van zaken op diverse onderdelen.

Procedure:

Om de bouw van het zwembad mogelijk te maken is het nodig om het bestemmingsplan ter plaatse te wijzigen. De ontwikkeling van het zwembad maakt onderdeel uit van de gebiedsontwikkeling Eersel-West, waarvoor in april 2021 het stedenbouwkundig raamwerk is vastgesteld. Momenteel worden de voorbereidingen getroffen voor de totale bestemmingsplanwijziging, hiertoe lopen gesprekken met de overige grondeigenaren. De bouw van het zwembad is het eerste concrete plan dat in Eersel-West gerealiseerd gaat worden en dit plan ligt voor wat betreft het tempo voor op de rest. Om die reden is besloten om gebruik te maken van de wijzigingsbevoegdheid die ook op het gebied Eersel-West ligt, (zie raadsinformatiebrief met kenmerk 23.04615). Hierdoor wordt er voor de ontwikkeling van het zwembad een 'postzegelplan' uitgewerkt en in procedure gebracht. De procedure start naar verwachting 2^e kwartaal 2023.

Aanbesteding:

Zoals in het raadsvoorstel aangegeven wordt het zwembad met een Design & Build opdracht aanbesteedt. De aanbestedingsstukken (vraagspecificaties, annexen en bijlage) zijn na het raadsbesluit nader uitgewerkt. De aanbesteding start 2^e kwartaal en wordt in het 4^e kwartaal 2023 afgerond (gunning). Nadien kan de geselecteerde aannemer zijn plannen verder uitwerken tot een definitief ontwerp en kan de vergunning aangevraagd worden. Start bouw is voorzien 4^e kwartaal 2024 als bestemmingsplan en vergunning op dat moment rond zijn. De ingebruikname is voorzien 1^e kwartaal 2026, dit is volgens planning.

Risico's (zie ook het raadsvoorstel R22.053):

- **Aansluiting grootverbruikers**
Enexis heeft in 2022 een stop gezet op grootverbruik aansluitingen. Dit omdat het elektranet aan zijn maximale capaciteit zit. Er is wel een aansluiting aangevraagd om zodoende op de wachtlijst te komen. Enexis geeft aan maatregelen te treffen om het probleem te verhelpen, dit door congestiemanagement (korte termijn) en een verzwaring van het net (lange termijn). Momenteel worden er nog geen aansluitingen gerealiseerd of toezeggingen gedaan over toekomstige aansluitingen. Besloten is om toch de aanbesteding te starten, omdat de planning anders niet gehaald wordt en de kosten toenemen. Er wordt op vertrouwd wordt dat de aansluiting in de loop van 2024 beschikbaar komt. Mocht er verder in het proces nog geen zekerheid komen kan de aanbesteding on-hold gezet worden of – na gunning – de opdracht gestopt worden. De gemeente is op dat moment wel een vergoeding verschuldigd voor de reeds gemaakte kosten.
- **Prijsstijging bouwkosten**
De gemeente is tot aan de start bouw financieel verantwoordelijk voor prijsstijgingen conform de BDB-index. De prijsontwikkelingen worden met regelmaat gemonitord. Hoewel er een stijging van de bouwkosten waarneembaar is ten opzichte van het raadsbesluit geeft dit tot op heden geen aanleiding om het budget te verhogen. Dit omdat het de verwachting is dat het binnen begroting opgevangen kan worden.
- **Exploitatie**
Bij de vaststelling van het budget voor de bouw van het zwembad is ook een inschatting gemaakt van de toekomstige exploitatielasten van het zwembad. Bij de verdere doorontwikkeling blijkt dat de inschatting op het onderdeel 'energie' te laag is geweest. De energietarieven en -belasting zijn het afgelopen jaar flink gestegen, onzeker is wat de energietarieven in de komende jaren gaan doen waardoor het moeilijk in te schatten is wat de gevolgen voor de exploitatie zijn. Dit mede doordat de totale exploitatie ook nog andere kostenelementen bevat, maar ook opbrengsten door verhuur/zwemlessen etc. Hier kunnen naast voornoemde tegenvaller ook nog mee- of tegenvallers gerealiseerd worden, dit is op dit moment nog niet goed in te schatten. Na de aanbesteding van de exploitatie, welke volgt in 2025, komt hier duidelijkheid over.

- *Planologische bezwaren*

In het proces zitten twee momenten waarop er formeel bezwaar/beroep kan worden gemaakt tegen het plan. Dit kan leiden tot vertraging, aanpassingen van het plan of (in uiterst geval) afstel. Vertraging kan leiden tot extra kosten vanwege inflatie en stijging bouwkosten.

- *Geen aanbestedingsresultaat*

De bouwkostenontwikkeling is grillig momenteel, waardoor het ramen van bouwkosten moeilijker is dan in het verleden. De opgestelde raming op basis waarvan aanbesteedt wordt is gebaseerd op actuele bouwkosten, desondanks kan het zijn dat marktpartijen het beschikbare budget te laag vinden of de risico's te groot. Als dat het geval is kan het zijn dat er geen aanbestedingsresultaat komt.

- *Hogere kosten ontwikkeling Eersel-West / kostenverhaal*

Het nieuw zwembad is voorzien in het plangebied Eersel-West. De totale gebiedsontwikkeling Eersel-West is nog niet geheel uitgekristalliseerd en planologisch geregeld. Om de bouw van het zwembad mogelijk te maken zullen er (voor)investeringen gedaan moeten worden in het openbaar gebied en qua planvorming, hiervoor zal op een later moment een kredietvoting dan wel een grondexploitatie ter vaststelling aan uw raad worden voorgelegd. Deze kosten kunnen later verhaald worden op de 'gebate' percelen via een anterieure overeenkomst of exploitatieplan. Op dit moment zijn er nog geen harde garanties te geven dat de investeringen verhaald kunnen worden op de eigenaren, dit hangt samen met de totale gebiedsontwikkeling van Eersel-West en het tempo daarvan.

Exploitatie

Openbare Bibliotheek (incidenteel nadeel van € 19.883,- op de lasten, incidenteel voordeel van € 19.883,- op de baten)

Het Rijk kent met ingang van het jaar 2023 jaarlijks aan gemeenten een specifieke uitkering toe ter bekostiging van de realisatie of de instandhouding van de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's).

Sinds 2016 heeft Bibliotheek De Kempen door subsidies van de Koninklijke Bibliotheek (KB) de dienstverlening voor de laag digi-vaardige burgers steeds verder kunnen uitbreiden, zoals de hulp bij belastingaangifte, opzetten van Klik&Tik en Digisterker cursussen. In 2020-2021 is in alle aangesloten gemeenten bij Bibliotheek De Kempen een IDO gerealiseerd, met in totaal zo'n 700 bezoekers. Met name de Coronacheck-app zorgde voor veel hulpvragen. Binnen de IDO's wordt er naast de landelijke manifestpartijen samengewerkt met lokale partners.

Op dit moment is er in iedere gemeente die aangesloten is bij Bibliotheek De Kempen een IDO functie en sluiten we aan bij de doelgroepen, functies, activiteiten en werkwijze zoals in de handreiking van de VNG is genoemd. Inmiddels is de financiering in de wetgeving (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer) vastgelegd en wordt vanaf 1 januari 2023 door de minister van BZK jaarlijks een specifieke uitkering aan gemeenten verstrekt ten behoeve van het financieren van een lokale bibliotheek ten behoeve van het realiseren of in stand houden van de IDO's. Voor de gemeente Eersel gaat het over een bedrag van € 19.883,09 voor het jaar 2023.

Een en ander verloopt budgettair neutraal voor de gemeenten. Wanneer het geld niet wordt doorgesluisd moet het terug gegeven worden aan het Rijk (SPUK).

Kunst en Cultuur (incidenteel nadeel van € 7.500,- op de lasten, incidenteel voordeel van € 7.500,- op de baten)

Tijdens de zoektocht naar een geschikte locatie voor de organisatie van de LandArt-tentoonstelling 2023 in de kern Knegsel heeft de Adviescommissie Beeldende Kunst (ABK) geconstateerd dat er maar één klein kunstwerkje aanwezig is in de openbare ruimte van Knegsel dat is verwerkt in de tegels van het toegangspad naar de Leenhoef. Op het perceel van de Rabobank staat een kunstwerk van Tjikkie Kreuger dat eigendom is van de Rabobank.

Voorgesteld wordt om in de kern Knegsel nog een permanent kunstwerk te plaatsen. Daarbij is het idee ontstaan om het kunstwerk op te dragen aan de herinnering aan José Cordewinders.

José Cordewinders was een vrouw die zich op een bijzondere wijze heeft ingespannen voor de kunst en cultuur in de gemeente Eersel en vrijwilligersactiviteiten in de gemeenschap Knegsel. Zij werd op handen gedragen door de verenigingen en bewoners van Knegsel. Komende juni is het vijf jaar geleden dat José is overleden. Een goed moment om als dank van de gemeenschap en herinnering aan haar in de kern Knegsel een beeld te plaatsen.

Haar nalatenschap heeft ze ondergebracht in een Stichting José Cordewinders Welzijnsfonds.

De totale kosten voor het kunstwerk "Winderslicht" zijn geraamd op ca € 7.500,-, inclusief plaatsing.

Voorgesteld wordt deze lasten te dekken middels een beschikking over de bestemmingsreserve Kunst die hiertoe nog voldoende ruimte biedt. Het saldo bedraagt na deze boeking € 25.306,-.

Investeringsen

Herontwikkeling Kempenmuseum (verhogen van het krediet met € 402.986,-)

Sinds het opstellen van de SO (schets ontwerp) raming voor het Kempenmuseum (begin 2022) ten behoeve van het raadsbesluit van mei 2022, zijn er (onder andere) in de bouwsector grote prijsstijgingen geweest. Waar eerst werd verwacht dat de materiaalprijzen in 2022 zouden stabiliseren na een stijging in 2021 door de coronacrisis, liepen de prijzen juist verder op door de uitbraak van de oorlog in Oekraïne, de gestegen energieprijzen en de hoge inflatie.

Gemiddeld stegen de bouwkosten (loon en materiaal) alleen al vorig jaar bij woningbouw met 9%, voor utiliteit met 11% en voor grond-, weg- en waterbouw (gww) met 7% (Cobouw, M. de Leeuw, 2023).

De getallen die vanuit de SO raming de basis zijn geweest voor het Raadsvoorstel zijn als gevolg van de gestegen prijzen en de inflatie niet meer toereikend voor de plannen. De gevolgen van de prijsstijgingen en de inflatie voor het Kempenmuseum worden natuurlijk pas echt tastbaar als de aanbestedingsresultaten zichtbaar worden, die aanbestedingen zullen de komende maanden worden doorlopen.

Sinds het opstellen van de SO raming in begin van 2022 is het ontwerp voor het Kempenmuseum verder uitgewerkt tot een voorlopig ontwerp. Bij dit VO (voorlopig ontwerp) is een nieuwe raming opgesteld waarin al een deel van de prijsstijgingen zijn meegenomen, daar is ook te zien dat er een overschrijding ontstaat.

Rechtstreekse vergelijking met geïndexeerde SO raming en krediet is als volgt:

1. Krediet Raadsvoorstel: € 2.686.576,- inclusief BTW.
2. Voorstel indexering krediet (om prijsstijgingen en inflatie op te kunnen vangen) is 15% indexering voor de periode 1 januari 2022 tot en met 1 juli 2023 (1,5 jaar). Dat komt dan op € 3.089.562,- inclusief BTW.

Om nu het risico in te schatten van de prijsniveaus bij aanvang van de realisatie van de plannen (Q3 of Q4 van dit jaar) is natuurlijk een inschatting. Op basis van bovenstaande inzichten is het toch verstandig om niet te voorzichtig of optimistisch vooruit te kijken om de ambities van de plannen niet onnodig onder druk te zetten door inflatie en kostenstijgingen. Wij adviseren daarom het krediet voor de plannen van het Kempenmuseum te verhogen met € 402.986,- zijnde 15% van het oorspronkelijke krediet zoals in het raadsvoorstel is opgenomen. Deze kosten worden toegevoegd aan het bestaande krediet Herontwikkeling Kempenmuseum. In de begroting is in de doorkijk van de algemene reserve € 1 miljoen gereserveerd voor indexering van kredieten. Hiervan is € 502.500,- aangewend bij het extra krediet voor het gemeenschapshuis in Steensel. Voorgesteld wordt om de kapitaallasten (€ 402.986,- afschrijving + € 61.986,- rente) van deze indexering ook ten laste van de algemene reserve te brengen.

Gevelrenovatie hockeyaccommodatie (verhogen van het krediet met € 12.400,-)

Als gevolg van de gestegen bouwkosten (loon en materiaal) dient het krediet conform de CBS indexcijfer te worden verhoogd. Hetgeen resulteert in een eenmalig extra benodigd krediet van € 12.400,-. De hieruit vloeiende kapitaallasten komen conform het eerdere krediet ten laste van de exploitatie.

8. Economische structuur

Afwijkingen m.b.t. indicatoren/normen

Huidige Indicator	Indicator per 01-01-2023	Huidige norm	Norm per 01-01-2023
Aantal bedrijfsvestigingen Per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 74 jaar	Aantal bedrijfsvestigingen Per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar	> het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	> het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 – 74 jaar	Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 – 64 jaar	> het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	> het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners

De indicatoren worden gewijzigd conform BBV-wetgeving.

Exploitatie

Grondzaken algemeen (incidenteel nadeel van € 354.316,- op de lasten, incidenteel voordeel van € 354.316,- op de baten)

De gemeente heeft ten behoeve / ten laste van het landbouwareaal een aantal landbouwpercelen aan- en verkocht, zie onderstaande mutaties:

- Aankoop percelen kadastraal gemeente Vessem, sectie K, nummers 155 en 1504 samen groot circa 3.24.85 ha. voor een bedrag van € 265.810,- incl. transactiekosten.
- Aankoop perceel kadastraal gemeente Eersel, sectie H, nummer 840 groot 1.07.28 ha voor een bedrag van € 88.506,-.

De hiervoor genoemde aankopen worden, conform nota grondbeleid, ten laste gebracht van de bestemmingsreserve landbouwcompensatiefonds. Per saldo gaat het om een onttrekking van € 354.316,-.

Project vogelakkers

De gemeenteraad heeft voor het project Vogelakkers een krediet van € 375.000,- beschikbaar gesteld voor aankoop grond. Het betreffende bedrag is gestort op de bestemmingsreserve 'landbouwcompensatiefonds'. Vanuit het landbouwareaal worden per 2023 de volgende percelen ingezet voor dit project: kadastraal gemeente Vessem, sectie L, nummers 172, 131, 133 en 356 samen groot circa 2.36.51 ha. en perceel kadastraal gemeente Eersel, sectie M, nummer 1544 groot circa 0.63.07 ha.. Deze percelen hebben een totale waarde van € 224.685,00. Dit betekent dat er nog een bedrag resteert van € 150.315,-. Voor dit bedrag worden op een later moment, als zich hiertoe kansen voordoen, nog meer landbouwgronden ingezet.

NB: Vanuit project 'Vogelakkers' en eerder het project 'Bos & Boom' zijn gronden overgenomen vanuit het landbouwareaal. Dit tegen een vooraf vastgesteld bedrag van € 7,50 per m2. Dit bedrag per m2 was ten tijde van het opstellen van de voorjaarsnota en begroting een realistische en marktconforme vergoeding. Echter, de prijzen zijn nadien fors gestegen. Gevolg hiervan is dat er minder m2 teruggekocht kan worden en het landbouwareaal dus inkrimpt. Rekening houdend met de actuele marktwaaarde van landbouwgrond en het beschikbaar budget in de bestemmingsreserve wordt een areaal voorzien van circa 248 ha (waar we voorheen op circa 250 ha. zaten). Deze oppervlakte ligt nog in lijn met de nota grondbeleid, waarbij het streven is om een areaal aan te houden van 245 tot 250 ha. Gelet hierop is er geen noodzaak voor een extra storting momenteel. Wel dienen interne projecten in het vervolg rekening te houden met hogere kosten voor overname landbouwgronden.

9. Bestuur en organisatie

Exploitatie

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

10. Algemene baten en lasten

Hoe staan we ervoor?

Uitvoering wet WOZ

De kosten voor de WOZ zullen dit lopende jaar nog verhoogd worden met een factuur van het taxatiebureau. In het contract wat de gemeente met hen vanaf 1 januari 2023 heeft, staat dat 2,5% van het aantal WOZ-objecten als informeel bezwaar binnen het contract afgewerkt wordt. Dat geldt tevens voor het formele aantal bezwaren. Alle bezwaren buiten deze 2,5%, worden afzonderlijk gefactureerd.

Momenteel zitten we nog middenin de bezwarenperiode. In de loop van 2023 stuurt het taxatiebureau de gemeente een factuur op basis van uurtarief voor alle uren die aan het informele bezwaartraject zijn besteed. Voor de formele bezwaren wordt een vast bedrag per bezwaar gefactureerd. Het is op dit moment nog niet in te schatten hoe hoog die factuur wordt. Bijna het dubbele aantal (informele) WOZ-bezwaren zijn ontvangen in verhouding tot 2022. Dit is een landelijke tendens en zal zich bij de gemeente Eersel uiten in een (forse) nota voor de afwikkeling daarvan. Waarschijnlijk is er bij de 2^e Berap meer duidelijkheid over te geven.

Exploitatie

Baten OZB (eigenaarsgedeelte)) (incidenteel nadeel van € 23.000,- op de baten)

De opbrengsten OZB voor eigenaren van woningen vallen lager uit dan begroot. De reden hiervan is dat de definitieve WOZ-waarden van woningen lager zijn uitgevallen dan waarvan uit werd gegaan tijdens het opstellen van de begroting en de berekening van de tarieven OZB. Dit leidt tot € 23.000,- lagere opbrengsten dan begroot.

Algemene uitkering (structureel voordeel op de baten)

Op 21 december 2022 is de decembercirculaire verschenen. Hierin zijn vooral voor 2022 extra rijksmiddelen toegekend, waaronder o.a. rijksmiddelen voor de energietoeslag 2023. Zie hiervoor ook de toelichting in de jaarrekening 2022. De extra rijksmiddelen voor de jaren 2023 t/m 2026 bedragen respectievelijk € 41.267,-, € 21.785,-, € 22.447,- en € 20.972,-. Deze verhoging bestaat vanaf 2023 uit afgerond € 20.000,- inzake de Wet goed verhuurderschap. De overige middelen zijn diverse kleine bijstellingen. Voorgesteld wordt om de algemene uitkering conform deze bedragen te verhogen.

Stelposten

- Aframing stelpost Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg met € 11.000,-.
- Aframing stelpost wijkteams met € 20.000,-.

Zie voor de toelichting op bovenstaande mutaties programma 1, zorggerelateerde welzijnsvoorzieningen.

11. Overhead

Hoe staan we ervoor?

Vacatures

Vanwege Opnieuw verbinden GRSK en de begroting 2023, is het aantal fte in 2023 toegenomen. De actuele formatie betreft 126 fte. Het aantal fte in dienst op peildatum 24 april 2023 is 103. Er is 23 fte aan vacature-ruimte. De afdelingen waar de meeste vacatureruimte is, zijn:

1. Ruimtelijke Ontwikkeling (afdeling Leefomgeving): 4,50 fte
2. Duurzaamheid, Innovatie & Milieu (afdeling Leefomgeving): 4,22 fte
3. Uitvoering en Beheer (afdeling Ruimtelijk Beheer) 4,00 fte
4. Vastgoed & Economie (afdeling Ruimtelijk Beheer) 3,33 fte

In- en uitstroom 2023

Voor de eerste maanden van 2023 (januari tot en met april) hebben we in totaal 20 medewerkers (16,93 fte) welkom mogen heten binnen gemeente Eersel. Daartegenover staat dat we afscheid hebben genomen van 5 medewerkers (3,93 fte) gedurende dezelfde maanden.

Werving afdelingshoofden

De werving van de twee nieuwe afdelingshoofden is eind januari 2023 gestart. Het afdelingshoofd Bedrijfsvoering is ondertussen geworven. De vacature voor het afdelingshoofd Samenleving is nog niet ingevuld.

Verzuim

In 2022 was het gemiddeld totaal verzuim 5,98%. Hiervan was het grootste gedeelte langdurig verzuim (3,89%). In 2023, tot nu toe, is het gemiddelde verzuim 3,51%. Hiervan is het kort verzuim 1,06%. Alle langlopende verzuimende medewerkers van 2022 zijn op de peildatum 24 april 2023 afgewikkeld. Het totale verzuim in april was 2%. Het presidium is in mei geïnformeerd over het langdurige verzuim.

Exploitatie

Op dit moment zijn er geen afwijkingen.

Investeringsen

Materieel buitendienst (verhogen van het krediet met € 30.000,-)

In de begroting is een bedrag van € 125.000,- opgenomen voor het vervangen van de huidige vrachtwagen. Er heeft in januari een aanbesteding plaatsgevonden met 3 leveranciers maar daaruit bleek dat de prijzen de afgelopen twee jaar ontzettend zijn gestegen wat ook gevolgen heeft gehad voor de aanbesteding. De nieuwe vrachtwagen is in bestelling voor een bedrag van € 155.000,-. die voor de gemeente Eersel de meest gunstigste aanbieding heeft gedaan.